

Univerza v Mariboru

Fakulteta za kmetijstvo
in biosistemske vede

Pivola 10
2311 Hoče, Slovenija

Rakičan, 9. 1. 2019

Zadeva: IZJAVA ZA JAVNOST

Okrogla miza z naslovom »**NOVE OBLIKE SODELOVANJA V DOBI DIGITALNE TRANSFORMACIJE KMETIJSTVA**«, se bo odvijala

11. januar 2019 ob 9. uri v prostorih Raziskovalno izobraževalnega središča Dvorec
Rakičan, Lendavska ulica 28, Rakičan, 9000 Murska Sobota

Okroglo mizo organizira Društvo prijateljev agrarne ekonomike (DPAE), v sodelovanju s
Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede (FKBV), UM in RIS Dvorec Rakičan

Predsednik DPAE Silvo Pozdarec, mag.:

V veliko veselje nam je, da lahko tradicionalno okroglo mizo Društva prijateljev agrarne ekonomike (DPAE), ki jo organiziramo v sodelovanju s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede UM in RIS Dvorec Rakičan, organiziramo že sedmo leto zapored. Na 7. okrogli mizi bomo tokrat govorili o »**NOVIH OBLIKAH SODELOVANJA V DOBI DIGITALNE TRANSFORMACIJE V KMETIJSTVU**«. V Sloveniji premalo izkoriščamo priložnosti medsebojnega sodelovanja, ki jih s seboj prinašajo projekti v dobi digitalne transformacije v kmetijstvu, saj tovrstnih projektov in sodelovanja še vedno ni veliko. Poleg tega se jih večina organizacij loteva s poudarkom na tehnologijah in manj na poslovno-strokovnih izhodiščih. Veliko rezerv imamo predvsem v razumevanju in nadpovprečnem zadovoljevanju potreb digitalnega uporabnika (pridelovalca). Potencial, ki ga nudi pravo digitalno poslovanje v dobi digitalne transformacije v kmetijstvu je nedvomno izjemen, škoda ga ne bi bilo izkoristiti, saj prinaša številne koristi v kmetijstvu in na posameznih kmetijskih gospodarstvih v RS. Ob koncu okrogle mize bomo razglasili zmagovalno fotografijo že tradicionalnega 5. Fotografskega natečaja »Utrinki s podeželja«, ki je potekal od 1. 6. - 30. 11. 2018.

Red. prof. dr. Karmen Pažek, predstojnica študijskega programa Agrarna ekonomika in razvoj podeželja – AEP in MARP, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, UM:

Digitalizacija je v kmetijstvu sedanjost in brez tega procesa si proizvodnje hrane več ne moremo predstavljati. V kmetijstvu je slednji proces bolj poznan kot precizno kmetijstvo. Strokovnjaki s tega področja navajajo, da digitalizacija zmanjšuje proizvodna tveganja, omogoča boljše izrabo proizvodnih virov, ustvarja večji donos in posledično omogoča večjo ekonomsko varnost kmetijske proizvodnje. Procesi in orodja digitalizacije so mišljeni in uporabni predvsem kot podporno orodje v odločitvenem procesu proizvodnje hrane in kmetijskem menedžmentu.

V okviru študijskih programov Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede poskušamo slednja znanja študentom čim bolj približati, saj se zavedamo, da so danes v praksi nepogrešljiva. Za primer lahko navedemo, da se študenti že v prvem letniku dodiplomskega študija Agrarna ekonomika in razvoj podeželja, srečajo z vsebinami, povezanimi s procesom digitalizacije v kmetijstvu. Ta znanja so namreč nujna tako za nadaljnji študij, kakor tudi za povezavo z drugimi strokovnimi znanji in njihovo uporabo neposredno v praksi, torej na kmetiji, v podjetju.

Red. prof. dr. Črtomir Rozman, prodekan za raziskovalno dejavnost, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, UM:

Uporaba sodobnih računalniško podprtih metod se v zadnjem času vse bolj seli iz razvojnih laboratorijev v praktično uporabo na področju agroživilstva. Sam spekter metod in tehnik je močno tako močno presešel zgolj računalniško podprto planiranje in se vse bolj vključuje v redni proizvodni proces. Pri tem imajo sodobne metode preciznega kmetijstva številne koristi kot so racionalnejša raba gnojil, višji pridelki in boljša kvaliteta pridelkov in manjši stroški (npr. optimizacija poti). Seveda je pa uspešnost uvajanja odvisna tudi ob obsega saj je vezana na relativno visoke stroške, poleg tega pa zahteva precej dodatnega znanja.

Izr. prof. dr. Miran Lakota, predstojnik študijskega programa Biosistemsko inženirstvo, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, UM:

Četrta industrijska revolucija, ki se je že začela pred par leti, ne zajema samo »pametnih« in medsebojno povezanih strojev ter sistemov. Z njo sovpadajo tudi nadaljnja odkritja na različnih področjih, od določanja zaporedja genov do nanotehnologije in od obnovljivih virov do kvantnega računalništva. Zlitje teh tehnologij ter njihova interakcija na fizičnem, digitalnem in biološkem področju je tisto, zaradi česar se četrta industrijska revolucija bistveno razlikuje od prejšnjih. Dogajanje naj bi bilo hitrejše, bolj obsežno in korenito za kar bo potrebno preobraziti celotne sisteme prek (in znotraj) držav, podjetij, industrij in družbe kot celote. Že danes govorimo o prehodu od financiranja inovativnih projektov do celovitih inovacijskih ekosistemov(AKIS).

Tehnologija, umetna inteligenca (UI) in strojno učenje bodo spremenili igro po celotnem prehranskem sistemu. Na kmetijah lahko UI in strojno učenje prinesejo večjo zanesljivost pri napovedovanju, kot so vremenske razmere, škodljivci in nihanja cen blaga. Kamere in aplikacije lahko v nekaj sekundah pomagajo odkrivati bolezni, povzročitelje bolezni in plevel. Potrošnik se lahko preko pametne platforme oskrbi s svežo in zdravo hrano, trgovci lahko zmanjšajo količine zavržene hrane. Posledice so izboljšanje splošnega zdravja, sledenje boleznim, itd... Seveda se moramo zavedati, da doseganje zanesljive preskrbe s hrano zahteva politične in gospodarske rešitve za vprašanja, kot so revščina in rasna neenakost. Inovacije morajo doseči roke tistih, ki to najbolj potrebujejo - voditelji morajo vsem zagotoviti dostopno, uporabniku prijazno in dostopno tehnologijo. To nam mora biti vsem cilj h kateremu težimo. Seveda bodo pa prehojene poti do cilja (tako kot vedno) precej različne.

Vodja DIH Agrifood, mag. Daniel Copot

Vodja za komunikacijo pri DIH Agrifood, mag. Silva Nemeš

Digitalno inovacijsko stičišče za kmetijstvo in proizvodnjo hrane (DIH Agrifood) združuje slovensko ter evropsko raziskovalno in razvojno strokovno znanje s področja kmetijstva in proizvodnje hrane. Mreža organizacij ponuja najnovejše znanje o digitalizaciji te panoge – tako imenovanega “pametnega kmetijstva”. Cilj DIH AGRIFOOD je podpirati razvoj kmetijstva in proizvodnjo hrane ter zagotavljati varno, trajnostno in kakovostno hrano. Skupaj z deležniki ga je leta 2017 ustanovil ITC – Inovacijsko tehnološki grozd Murska Sobota . DIH Agrifood predstavlja »one-stop-shop«, ki zagotavlja storitve za ciljne skupine (npr. kmete) preko multi-partnerskega medsektorskega sodelovanja.

Članstvo je odprto za vse organizacije, ki podpirajo poslanstvo DIH AGRIFOOD. To vključuje celoten spekter organizacij interesnih in ciljnih skupin, kot so kmetje in kmetijske zadruge, industrija ter MSP, raziskovalne organizacije, vladne ustanove, organizacije za podporo podjetništvu in mediji. Trenutno so v mreži DIH Agrifood organizacije za podporo podjetjem, zbornice, znanstvene in raziskovalne organizacije, mala in srednja podjetja, zadruge in nevladne organizacije.

Vizija DIH AGRIFOOD je postati vodilna mreža v Sloveniji pri razvoju, prenosu tehnologije in inovativni uporabi pametnih kmetijskih rešitev in storitev na področjih, kjer ustvarja največjo vrednost za slovenski in evropski agroživilski sistem.

Decembra 2018 so praznovali svojo prvo obletnico delovanja.